

Pastoralis Sollicitvdinis, Sive De Officio, Et Potestate Episcopi

Tripartita Descriptio. Cvivs Pars Prima Episcoporum institutionem, ...
Secvnda Quicquid ad Episcopi est potestatem, ... Tertia Quod ad casuum
reseruationem, ... Methodo Noua, & expedita complectitur

Quæ omnia ad praxim vtriusque fori, interioris scilicet, & exterioris, & ad
iurisdictionis explicationem exigenda continet

Barbosa, Agostinho

Parisiis, M.DC.XXV.

Episcopvs Praebendas ad pauciozem numerum quando reducere poßit.
Allegatio LXVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98639](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98639)

48 Quinto infertur Episcopum posse dispensare cum illegitimo ad beneficium simplex, cui est vnita parochialis, *Geminian. in capit. 1. numero 12. de filijs presbyterorum libro sexto. Rebuff. in tract. nominat. quest. 16. numero vigesimo septimo. Ioannes Maria Bellet. disquisit. clericalium par. 1. titul. de disciplina clericali, paragraph 3 numero trigesimo quarto. Campanili d. capit. 13. numero 83. Stephan. Gratian. disceptation. forens. capit. 273. numero 47.*

49 Sexto infertur promotum ad Ecclesiam parochialem, quæ est vnita accessorie alicui non parochiali, minime teneri lege posita in capit. licet canon. de elect. in 6. vt resoluit Azgri. d. par. 2. libro sexto capit. 8. quest. 8.

50 Vnio vero facta æque principaliter nihil aliud operatur, nisi vt rector vnus sit rector alterius, & vtrumque beneficium manet beneficium, sicut antea erat, & quælibet Ecclesia in suo statu, & honore remanet, & proprios redditus agnoscit, & gaudet suis privilegijs, *gloss. in d. capit. & temp. & in d. capit. 1. & in d. Clement. per litteras, Rebuff. d. titul. de vnionibus, numero decimo quinto, & post alios quos refert optime resoluit Nicol. Garcia d. capit. 2. numero trigesimo septimo, vbi numero 38. asserit idem quando vnio facta est ad tempus, seu ad vitam, & numero 39.*

51 Cum sequentibus asserit obtinentem Canonicatum, cui sit vnita parochialis ad vitam debere in parochiali residere, & non in Canonicatu, ac facere mentionem in impetratione de vtroque beneficio sic annexo.

52 Quomodo autem vnio accessorie, vel æquæ principaliter facta cognoscatur, tradunt Mascard. de probat. conclus. 1418. Menoch. de presumpt. libro sexto quest. 80. numero sexto. *Rota Romana. diuers. decis. 114. par. 2. Gomez ad regul. 8. Cancell. gloss. 5. paragraph. 7. à numero 120.*

53 Vnio cum sit quid facti, & odiosum, non præsumitur, sed probari debet ab eo, qui factam asserit, *Rebuff. consil. 8. versic. 5. respondetur, Mascard. d. conclus. 14. 8. numero primo & secundo. Menoch. d. quest. 80. numero primo. Rota Romana diuers. decis. 557. numero quinto libro tertio, par. 3. Probanda est igitur vnio per instrumentum, seu litteras ipsius vnionis, Mascard. conclus. 587. numero primo, praxis Episcopalis par. 1. verbo vnio, §. 8.*

54 Vel ex diuturnitate temporis, immemorialis scilicet, *Menoch. d. quest. 80. num. 5. Flor. variar. lib. 1. quest. 10. num. 19. Cachetan. Pedam. decis. 116. num. 11. Put. decis. 238. lib. 1. & decis. 209. lib. 2.*

55 Vel etiam probatur vnio ex verbis enunciatiuis plurium instrumentorum antiquorum, in quibus talia beneficia tanquam vnita enunciantur, *Mascard. d. conclus. 1418. numero duodecimo. Putean. decis. 209. libro secundo. Caputaq. decis. 344. num. 2. & decis. 347. à numero 2. par. 3. videlicet si sint ad minus duo instrumenta, prout ex pluribus Rotæ decisionibus refert Nicol. Garcia d. capit. numero 259. vbi numero 258. intelligit si emanauerint à personis non suspectis, & à numero 260. cum sequentibus tenet instrumenta antiqua illa dici, quæ sunt centum annorum.*

56 Vltimo etiam probari potest vnio per confessionem partis aduersæ, concurrentibus administris, & coniecturis, *Mascard. dict. conclus. 1418. numero 15. Nicol. Garcia d. capit. 2. à numero 273. cum quo prosequere ad omnia alia, quæ desiderare poteris in hac materia.*

1 Supprimere præbendas in Cathedralibus & Collegiatis insignibus quando possit Episcopus, ostenditur.

2 Præbendas extinguendi Collegiarum non insignium nullam habet Episcopus potestatem.

3 Capitulo Sede vacante non licet suppressere portiones vigore Concilij sess. 24. de reformat. capit. 15.

4 Suppressionem præbendarum tenuium facere non potest Collegiata Ecclesia Prælati, licet sit exempta, & Ecclesia insignis.

5 Suppressio tituli nunquam fieri debet, nisi redditus Ecclesie diminuti probetur.

6 Reditus Ecclesie aucti potius, quam diminui in dubio præsumuntur.

7 Beneficia de sui natura præsumuntur congrua.

8 Interpretatio illa fieri debet, quæ sit fauorabilis augmento cultus diuini.

9 Suppressio & extinctio alicuius dignitatis, vel præbende non potest fieri ab Episcopo ex causa cum consensu Capituli, quando bona Episcopi, & Capituli sunt communia, nec etiam si id caderet in utilitatem Capituli.

10 Supprimere potest Episcopus cum consensu Capituli præbendam, & applicare singulis Canonici, vel singulis de Capitulo.

11 Dismembratio, seu diminutio beneficij eandem causam, & solemnitatem requirit, quam vnio postulat.

12 Rectoris, defensoris vocatio in dismembratione beneficij requiritur, & alia solemnitates in alienatione rei Ecclesie requisitæ.

13 Dismembratio beneficij causa cognita, & de consensu Rectoris valet.

14 Dismembrationis causa sufficiens est pinguedo parochialis.

15 Dismembrare non potest Episcopus fructus vnus beneficij, & illos alteri applicare sine solemnitate in alienatione bonorum Ecclesie requisita, & de consensu Rectoris.

16 Dismembrare non potest Ordinarius beneficia curatæ, ac vnire beneficijs simplicibus.

EPISCOPVS PRÆBENDAS ad pauciores numerum quando reducere possit.

ALLEGATIO LXVII.

I Cvm beneficiati non debeant esse in Ecclesia plures, quam quot possint ex redditibus illius sustentari capit. 1. vbi Abb. de institut. ideo in Cathedralibus & Collegiatis insignibus vbi frequentes, adeoque tenues sunt Præbendæ simul cum distributionibus quotidianis, nec illis vnire aliquot simplicia beneficia possunt, licitum est Episcopis aliquibus ex ijs suppressis cum patronorum consensu, si de iure patronatus laicorum sint, quorum fructus & proventus reliquarum præbendarum distributionibus quotidianis applicantur, eas ad pauciores numerum reducere, ita tamen vt tot supersint, quæ diuino cultui celebrando, ac dignitati Ecclesiasticæ commode valeant respondere, ita Concil. Trident. sess. 24. de reformat. capit. 15. praxis Episcopalis p. 1. verbo beneficia §. 1. versic. 11. Moneta de distribut. quotid. quest. 1. capit. 5. à numero

vigesimo septimo. Gonzalez ad regul. 8. Cancellar. gloss. 5. 9. 7. a numero 147.

2 Quod quidem solum in Ecclesijs Cathedralibus, aut Collegiatis insignibus locum habet, in alijs vero nulla datur Episcopis potestas extinguendi præbendas, ut augeantur distributiones, etiam ad augmentum cultus diuini, ita decusum refert Monet. d. quest. 5. num. 28. vbi num. 29.

3 Etiam asserit decusum non licere Capitulo etiam Sede vacante suppressere portiones vigore Concil. d. capit. 15. & numero 30.

4 Resoluit Collegiatæ Ecclesiæ Prælatus hanc suppressionem præbendarum tenuium facere non posse, licet sit exemptus, & Ecclesia sit insignis, cum hoc solum Episcopo Concilium concesserit cum suorum consensu Capitulorum.

5 Aduertendum maxime est suppressionem tituli nunquam fieri debere nisi redditus Ecclesiæ diminuti probentur capit. ex parte, & constitut. Felin. in cap. constitutus, num. 1. de re scriptis.

6 Et in dubio redditus Ecclesiæ aucti potius, quam diminuti præsumuntur Angel. conf. 274. numero quarto in fine.

7 Et beneficia de sui natura præsumuntur congrua, capit. nemo de consecrat. dist. 1. Capitulaq. decif. 62. numero primo par. 1. tenuit Rota in vna Calaguritana beneficij de vacante 9. Aprilis 1601. coram Illustriss. Seraphino, & est inter eius decisiones impressas decif. 1381.

8 Et interpretatio illa fieri debet, quæ sit fauorabilis augmento cultus diuini ut tenuit eadem Rota in vna Calaguritana portiois de Narbaia 2. Iulij 1589. coram D. P. D. Penna, & in vna Burgen. reductionis beneficiorum 15. Nouembrii 1610. coram Illustriss. Card. Bonniensis. nunc S. D. Gregorio XV. relata à Farin, par. 2. tom. 1. decif. 316. numero 4.

9 Hæc suppressio, & extinctio alicuius dignitatis, vel præbendæ (quam ex causa potest facere Episcopus cum consensu Capituli, ut resoluit Nicol. Garcia de benefic. p. 12. capit. 1. a numero 2. vbi numero 11. intelligit si Episcopus sit auctor ipsius dismembrationis) non habet locum quando bona Episcopi, & Capituli sunt communia, prout resoluit gloss. verb. mensæ suæ, versic. item facit, in Clement. si vna, de rebus Ecclesiæ non alien. quam ibi sequuntur Cardin. numero 1. Gamb. de officio legati, lib. 5. rubr. de dismembr. num. 22. Abb. in cap. cum accessisset, numero quinto de constit. & neque etiam hoc potest Episcopus, quamuis bona illius, & Capituli sint diuisa, si id caderet in vtilitatem Capituli, quia fructus applicantur ipsi Capitulo, seu mensæ Capituli, tenet Burr. & Imola in d. cap. cum accessisset, & ibi Felin. num. 22. ac Dec. num. 57.

10 Sed verius est quod licet mensæ Capituli applicare non possint Episcopi fructus præbendarum suppressarum, cum agatur de interesse ipsius Capituli, & ipsum auctorizare non possit in facto proprio: tamen si vellent applicare vni præbendæ, vel etiam singulis possent, quia tunc non auctorizarent in facto proprio cum aliud sit applicare Capitulo, aliud singulis canonicis, seu singulis de Capitulo, prout tenet Imol. quem sequitur Decius d. capit. cum accessisset, a num. 54. & Hieron. Gabri. consil. 186. lib. 2. dicens, quod potest item Episcopus cum consensu Capituli suppressere præbendam, dignitatem, aut officium, eius fructus applicando non Capitulo, sed distribuendo inter singulos Canonicos, assignando scilicet cuique Canonico, vel

præbendæ certam portionem, quo casu dicit procedere d. capitulum cum accessisset.

11 In dismembratione autem, seu diminutione beneficij eadem causæ, & solemnitates requiruntur, quæ in vnione, & sic consensus Capituli Patuit. de potestate Capituli sede vacante, 3. quest. 2. par. numero 19. Mandos. regul. 22. quest. 13. num. 8. & 9. Nicol. Garcia de benefic. par. 12. capit. 3.

12 Requiritur etiam vocatio Rectoris, vel defensoris, & aliæ solemnitates in alienatione rei Ecclesiæ requisitæ, capit. 1. de rebus Ecclesiæ non alien. in 6. cap. 1. ne sede vac. gloss. verb. defensor, in cap. 1. de rebus Ecclesiæ Mandos. d. quest. 13. num. 12. Gamb. de offic. legati, lib. 5. rub. de dismembrat. num. 14. & 15. Mare. Ant. Gennens. in praxi Archiep. Neapol. cap. 75. num. 17. & 18. Rota Roman. in vna Toletana beneficij 12. Octobris 1579. coram Illustriss. Seraphino, est inter impressas decif. 414.

13 Vbi fuit tentum dismembrationem beneficij causa cognita, & de consensu Rectoris valere. Et in altera Toletana beneficij 2. Decembris eiusdem anni 1579. coram eodem Illustriss. Seraph. & est inter decisiones impressas decif. 428.

14 Fuit resolutum pinguedinem parochialis dici esse causam sufficientem dismembrationis, Et in alia Mediolan. dismembrationis 28. Ianu. 1595. coram ipsomet Illustriss. Seraphino decif. 1062.

15 Dictum fuit non posse Episcopum dismembrare fructus vnus beneficij, & illos alteri applicare sine solemnitatibus in alienatione locorum Ecclesiæ, & de consensu Rectoris, quod iterum tenuit eadem Rota in vna Salertina Parochorum 1. Iun. 1611. coram Illustriss. Cardin. Bonon. nunc Sanctissimo D. nostro Gregorio XV. & est apud Farinac. part. 2. tom. 1. decif. 348. numero 2.

16 Dismembrare non potest Ordinarius beneficia curata, ac vnire beneficijs simplicibus. Item nec potest separare ab Ecclesijs parochialibus beneficia simplicia, siue oratoria, si illis vnita essent, quamuis illis separatim Parochiales non egeant, referunt decusum Aloys. Ricci. in praxi fori Ecclesiast. decif. 492. in 1. edit. & resolut. 383. num. 6. & 7. in 2. edit. Nicol. Garcia de benefic. par. 12. cap. 2. num. 87.

S Y M M A R I U M,

1 Parochias nouas constituendi, etiam inuitis Rectoribus, facultas Episcopis conceditur, vbi ob locorum distantiam ad diuina officia audienda parochiani accedere non possunt.

2 Episcopi arbitrio relinquuntur quantum vna Ecclesia ab altera distare possit, ut commode sacramenta sumere inde possint parochiani.

3 Appellare an liceat à decreto erectionis parochialis factæ per Episcopum? ostenditur.

4 Parochialem diuidere potest Episcopus sine maioris partis parochianorum consensu.

5 Capellanus Ecclesiæ nouiter erectæ, quibus concurrentibus recipere debeat obventiones villæ, & parochianorum ad quorum commodum fuit instituta, ostenditur.

6 Parochiam diuidere tanquam sedis Apostolicæ delegatus potest Episcopus, etiam si subiecta sit Regularibus, vbi ob locorum distantiam ad diuina officia audienda parochiani accedere non possunt.

7 Parochialis separatio non est facienda ob locorum distantiam, quando in loco minime difficili oratorium adesset, vel Ecclesia cum fonte baptismali.

8 Summus Pontifex solus potest erigere Collegiatam